

SISÄLLYS

LUKIJALLE 7

1. JOHDANTO 11

- 1.1 Ihmisarvon käsite 11
- 1.2 Mihin ihmisarvo perustuu? 16
- 1.3 Ihmisarvon muunnelmat 33
- 1.4 Ihmisarvon kunnioittaminen 43

2. IHMISARVON METAETIIKKA 53

- 2.1 Ovatko arvot objektiivisia? 53
- 2.2 Ihmisarvon fenomenologia 68
- 2.3 Gewirthin eettinen rationalismi 76
- 2.4 Arvo-objektivismista arvokonstruktivismiin 86

3. KANTILAINEN NÄKEMYS IHMISARVOSTA 88

- 3.1 Teoria pähkinänkuoressa 88
- 3.2 Kategorinen imperatiivi 93
- 3.3 Käytännöllinen imperatiivi 109
- 3.4 Kantilainen konstruktivismi 131

**4. NORMATIIVINEN ETIIKKA
 JA IHMISARVO 136**

- 4.1 Normatiivinen etiikka pähkinänkuoressa 136
- 4.2 Periaate-etiikka normatiivisen etiikan teoriana 142
- 4.3 Arvokkuusetiikka eli dignitismi 151
- 4.4 Autonomia ja ihmisarvo 166

**5. IHMISARVO SOVELTAVASSA
 ETIIKASSA 183**

- 5.1 Ihmisarvo ja rasistinen syrjintä 184
- 5.2 Rokottaminen ja ihmisarvo 200
- 5.3 Psykopaatin ihmisarvo 223
- 5.4 Eutanasia ja ihmisarvo kaltevalla pinnalla 246

**6. EPILOGI: IHMISARVO
 JA IHMISOIKEUDET 266**

- 6.1 Ihmisoikeuksien yleispätevät piirteet 268
- 6.2 Ihmisarvo ihmisoikeuksien perustana 272

LIITE 1: GENEETTINEN ESSENTIALISMI 275

LIITE 2: MORAALIN VIRHETEORIA 285

KIRJALLISUUS 300

HAKEMISTO 318